

der sig, og hvorledes man betragter den, thi paa Grund af dens Beliggenhed nær ved Grændsen har dette Spørgsmaal en meget stor Betydning.

Winther: Der er ikke nogen Sætning, som jeg mere giver Medhold, end den, der blev fremført af den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), den nemlig, at Rigsdagen ikke skal give sig af med at administrere i det Uendelige, det er Noget, som jeg finder, at han har fuldstændig Ret i; vil Rigsdagen have nogen Indflydelse, maa den see at begrænse sig til det Omraade, hvor den virkelig har sin lovbestemte Magt, og sørge for, at den ikke gaaer ind paa de andre Statsmagters Enemærker. Men i det antydede Tilfælde forekommer det mig, at det vilde være i høj Grad urigtigt, om man vilde sige, at Rigsdagen vilde give sig af med at administrere i det Uendelige, fordi den gennem Loven gav sin Medvirkning til, hvor de enkelte Garnisonssteder skulde være. Jeg troer at turde paastaae, at dengang denne Bestemmelse blev indsat i Hærsloven, var der allerede Bevægelse om at have forbeholdt Regjeringen eller Administrationen at kunne bestemme, hvor Garnisonsstederne skulde være, men at dette mødte en bestemt Modstand hos Mange og navnlig hos dem, for hvem Almeenvæbnings Forberedelse igjennem den almindelige Udøvelse af den personlige Børneplygt var et vigtigt Punkt, og at man derfor ved et Compromis kom til det, som nu netop staaer i Hærsloven. Nu er der her fra Administrationens Side et Forsøg paa at erobre det dengang tabte Standpunkt og at komme hen til, at Regjeringen ikke blot, saaledes som Loven har bestemt, kan inddele Brigadefredsene i Halvbrigadefredse og derved blive Herre over, hvor der skal være et Garnisonssted for hver Brigadefreds, men at den tillige i det Hele taget skulde kunne være raadig over ethvert Sted, hvor der skal være Garnison. Der har i den senere Tid i Pressen været givet nogle Antydninger, hvis Begrundelse jeg ikke kjender, men det er ganske vist, at der her er fremkommet Anskuelse, som give det en Slags Sandsynlighed, at saadanne Tanker kunne

røre sig, maaffee endog i Administrationens Kredse. Disse Antydninger gaae ud paa, at man vil søge at drage Garnisonerne saa meget som muligt bort fra Sjælland og gjøre Sjælland saa at sige til en Fæstning for det hele Land. Dette er en Anskuelse, der i den senere Tid er kommen tilorde i Pressen, og naar vi have hørt, hvad der under Finantslovens Behandling i indværende Samling, nemlig da der var Tale om Kystbefæstningen, fremkom, saa troer jeg, at der kan ligge noget Sandt til Grund derfor. Naar man nu seer, hvorledes Brigadefredsene ved Lov af 6te Juli 1867 ere indrettede, saa vil man finde, at det vil staae i Administrationens Magt, hvis den faaer denne Lov ført igjennem, saaledes som den her foreligger, at trække Garnisonerne bort fra Sjælland, med Undtagelse af en eneste, nemlig den nordligste. Den 1ste og 2den Brigadefreds er jo Østifterne. 3die Brigadefreds indbefatter Densø og Svendborg Amter samt Veile Amt, med Undtagelse af nogle Herreder; for denne Brigadefreds Bedkommende kan altsaa Garnisonen trækkes bort fra Sjælland. Fjerde Brigadefreds indbefatter Aarhus Amt med Samsø og hosliggende Der; det staaer altsaa ogsaa her i Regjeringens Magt at lægge Garnisonen oven paa Samsø istedetfor i Sjælland. Nu er der altsaa blot 5te Brigadefreds tilbage, i den vil man ikke være istand til at trække Garnisonen bort fra Sjælland, paa Grund af, at den kun omfatter Jydsk Landsdele. Da dette nu er Noget, som strider aldeles imod den Betragtning, jeg har af, hvad der skyldes Sjælland, saa vil jeg ikke give min Stemme til, at Regjeringen skal være eneraadig over dette vigtige Punkt, nemlig at bestemme, om Garnisonerne skulle ligge paa Derne i det Hele taget, eller om der ogsaa skal være det naturlige Antal af dem i Sjælland. Jeg troer, at det er en Tanke, som mere og mere har vundet Amerkjendelse, at det af Hensyn til Befolkningens Liv var rigtigt, at Cadrene laae i de Egne, hvorfra Befolkningen skulde udfylde dem, og at det altsaa er at opgive en Forberedelse af Almeenvæbningen, naar vi give dette vigtige Punkt ud af vor Haand og